

Svartådalens utsläppsneutrala energi, SUNE

Provkörning av genganläggning i Sätra brunn.

Projektägare:	Svartådalens Bygdeutveckling, ideell förening
Projektledare:	Eric Söderberg
Kommun:	Sala
Dnr:	44
Jnr:	2009 5783
Projektid:	2009-09-08 – 2013-02-28

Beviljade stödmedel:	740 934 kr	Använda stödmedel:	740 931 kr
-----------------------------	------------	---------------------------	------------

Totalt använda resurser i projektet:	888 766 kr
---	------------

”SUNE-projektet bidrog till att attityderna till förnybar energi blivit mer positiv. Med tanke på att vi återuppfann gengastekniken blev projektet innovativt.”

Eric Söderberg, projektledare

Verksamhet enligt projektplanen

BAKGRUND

I förstudien ”Hållbara bygder, vår framtid” framkom att en viktig del i hållbarhetsarbetet är att minska den fossila energianvändningen på landsbygden. Det finns ett stort intresse och är angeläget att starta processer för att ställa om verksamheter som idag kräver fossil energi till att använda förnybar energi. Det är också en bra möjlighet att hitta nya produktionsområden för bygdens viktiga basnäring, jord och skog.

SYFTE

Syftet är att ställa om verksamheter som idag kräver fossil energi till att använda förnybar energi. Visionen med projektet är att Svartådalen ska bli fossiloberoende för uppvärmning och produktion och utgöra modell för övriga bygder inom Hållbara bygder och Transition Sweden.

MÅLGRUPPER

- Befintliga och nya entreprenörer i bygden från 20 år och uppåt
- Boende i bygden från 15 år och uppåt

MÅL

- 30 företag ska ha deltagit i studiecirkelverksamhet om omställning
- 3 verksamheter med minst en verksamhetsutövare inom jordbruk, turism och offentlig organisation ska ha ställt om till att bli fossiloberoende för uppvärmning/drift när projektet avslutats
- 1 projekt för energiproduktion har startats upp i egen regi där flera aktörer samverkar
- 20 privata hushåll har ställt om från fossil till förnybar ”beviljade-2-3-kommuner.html?#137” för hushållens uppvärmning och elförsörjning
- 30 hushåll har genomfört energieffektiviserande åtgärder
- 10 hushåll har övergått till förnybara fordonsbränslen
- 5 hushåll ska efter projektet producera egen el
- Gemensamt för SUNE och Bo i Svartådalen ska ett företagsprogram vara genomfört under projekttiden med minst 5 deltagare från varje område

VERKSAMHETER

Projektet koncentreras till att ställa om tre huvudprocesser från fossil energi till förnybar energi; d.v.s. att bedriva:

- jordbruks och entreprenörsverksamhet
- turist- och besöksverksamhet
- offentlig verksamhet, t.ex. skolor och äldreboende

Sammanfattning av svar i utvärderingen

Uppgiftslämnare: Eric Söderberg

Första kontakten med Leader

Kom i kontakt med Leader genom rekrytering som projektledare av Svartådalens Bygdeutveckling.

Leader som metod

Tycker att det är bra med projekt som gynnar lokal utveckling, men att det tyvärr är för mycket byråkrati. Ser som en nackdel att Leader inte verkar räkna med konsulter som projektledare. Att det borde vara normalt att ta in sådana med god kompetens istället för att utbilda och anställa nya projektledare. Menar att det oftast blir dyrare med anställda, trots att det per timme ser ut att bli billigare. Anser också att man inte ska vara rädd att ta in folk utanför bygden som projektledare.

Leaders betydelse för projektet

Tror inte att SUNE hade blivit av utan Leader.

Genomförande

Tycker att resultatet av projektet blev lyckat. Fortsätter nu med en studiecirkel om förgasning och andra delar i projektet har övergått till andra projekt och verksamheter.

Innovation

Anser att projektet blev innovativt med tanke på att de återuppfann gengastekniken. Man arbetar nu med styrsystem och automatisk inmatning av flis.

Samverkan och nätverkande

SUNE har lett till att man nu startar upp ett förgasningskluster.

Ökad affärsmässighet

Har bidragit till att solenergiindustrin fått visa upp sig. Vidare utvecklar man teknik inom kraftvärme/förgasning.

Långsiktighet

Projektet lever kvar genom förgasningscirkeln och solenergi-cirkel. Man sprider gärna information om hur man genomfört fallstudier och föredrar om andra erfarenheter från SUNE. Projektet har bidragit till en hållbar utveckling i Svartådalen, Sala och Västerås. SUNE har gett nya kontakter inom SLU och MDH. Ett flertal människor har lärt sig mer om förnybar energi och fått hjälp med inköp av miljöteknik. Vidare var SUNE även en del i starten av Energi- och klimatprojektet i Västmanland där Nestor AB har uppdrag inom processledning. Solenergi-cirkeln ledde till att nya solfångaranläggningar har byggts.

Framtidsutsikter för projektet

SUNE-projektet är avslutat. Svartådalen fortsätter dock med projektet Förgasning i Svartådalen.

Spridning

Erfarenheter från projektet sprids genom att man håller föredrag och skriver på Svartådalens webbsida samt www.suneprojektet.blogg.se. Projektet har några enstaka

gånger varit med i Västmanlands Nyheter och Sala allehanda och vid de tillfällena genom att Eric Söderberg tog kontakt. Information om projektet spreds till intressenter genom e-post, nyhetsbrev och projektbloggen.

Attitydförändring

SUNE-projektet bidrog till att attityderna till förnybar energi blivit mer positiv. Menar att det även är en del av den allmänna samhällsutvecklingen.

Försörjningsmöjligheter

Till följd av projektet försörjer sig nu en lantbrukare inom flisproduktion. Ser även positivt på utvecklingen av förgasningsteknik.

Koppling till andra projekt

Andra projekt som kan kopplas samman med SUNE är ”Bo i Svartådalen” och ”Förbundet Agenda 21.s Energi och klimatprojekt”.

Leaderprojekt

Kan tänka sig att driva leaderprojekt igen, men främst om det gagnar den egna verksamheten eller om det finns personligt intresse. Menar att det är svårt att försörja sig på leaderprojekt som konsult och att anställning inte är aktuellt.

Övrigt

Har eget företag och kan besluta själv om påtagande av uppdrag av denna sort. Berättar att Svartådalens bygdeutveckling tyvärr hade en person i ett annat leaderprojekt som skulle ta på sig en roll som projektledare, men som inte fick det för arbetsgivaren eftersom arvudet skulle bli lågt. Menar att det också är viktigt med rekrytering av personal. Att det borde finnas checklistor eller rutiner för hur personal rekryteras. T.ex. krav på utbildning eller erfarenhet av tidigare uppdrag/anställningar som projektledare. Tycker att nya projektledare borde utbildas i projektmetodik om sådana inte finns.

Uppnådda huvudmål och delmål, kvantitativa

Nya försörjningsmöjligheter , uttryckta som helårsarbeten	1,5
Antal personer som fått del av nya försörjningsmöjligheter	2
Bevarade försörjningsmöjligheter , uttryckta som helårsarbeten	2
Antal personer som fått del av bevarade försörjningsmöjligheter	2
Nystartade företag	1
Bevarade företag	1
Antal nya nätverk	6

Nya mötesplatser:

suneprojektet.blogg.se, Lasse Nyströms verkstad.

Efterlämnade fysiska resurser:

Förgasningsmaskinen. Utbildningsmaterial. Enkäter.

Tack vare projektet har det köpts in: Solfångare och solpaneler, maskiner för flisproduktion samt flispannor.

Uppnådda mål, kvalitativa

Samarbetsklimat:	<i>Viss förbättring</i>
Exempel:	Studiecirklar, styrgruppsmöten och föredrag har varit positiva för samarbetet.
Miljöanpassning/ ekologiskt fotavtryck:	<i>Viss förbättring</i>
Exempel:	Energieffektivisering ger positiv verkan för miljön. Ett syfte med projektet var att minska det ekologiska fotavtrycket.
Framtidstro:	<i>Stor förbättring</i>
Exempel:	Man kan bo på landet och klara sig själv utan att vara ansluten till stora elbolag.